

SVATÁ HORA

ČÍSLO 4 • 2008

Rozhovor s generálními konzultory Juventiem Andrade a Jackem Dembkem II.

Svatá Hora a italské Valle di Ledro

Kardinál Giovanni Coppa na Svaté Hoře

Dobrá kniha – Pekařský učedník ze Znojma

Kázání kardinála Giovanniho Copsy

Svatosti – milníky na cestě k Bohu IX.

OBSAH

Úvodník

Národ spokojených **3**

Naše pravidelné otazníky

Rozhovor s Juventiem Andrade
a Jackem Dembkem II. **4**

Zprávy

Zprávy ze Svaté Hory **11**
Opravy na Svaté Hoře **12**
Svatá Hora a italské Valle di Ledro **13**
Kardinál Giovanni Coppa
na Svaté Hoře **17**

Spiritualita

Dobrá kniha – Pekařský učedník
ze Znojma **19**
Kázání kardinála Giovanniho Coppy **21**
Svatosti – milníky na cestě k Bohu IX. **23**

Informace

Exercicie, poutě, bohoslužby **24**

Národ spokojených

Začnu trochou samochvály. Po Korunovaci jsem byl pochválen za hudbu. To potěší. Až později jsem si uvědomil, že formulace, která byla při té příležitosti použita, měla mít hlubší dosah, než by se mohlo na první pohled zdát. Šlo spíše o pobídku: „S povděkem sleduji, že se snažíte, aby hudba při liturgii byla stále lepší.“

Jednou z našich národně-církevních vlastností je totiž jakási verze „spokojenosti s málem“. Tato biblická pozitivní vlastnost ale často přerůstá v nekontrolovatelnou „spokojenost se vším“, i se všemi jejími nejzazšími důsledky. Často vzpomínám na rozhovor, který jsem vedl s jedním zavilým kritikem stavby nových svato-horských varhan. Uslyšel jsem tehdy námitku: „Vždyť to (staré varhany) pořád docela pěkně hraje!“ Ponoukán svou řečnickou nerozvážností jsem tehdy prohlásil: „Vážený pane, vezmete-li starý rozvrzaný stůl, jeho chybějící nohu nahradíte sloupkem tlustých knih a pokryjete jej bílým prostěradlem, můžete ho s jistou opovázlivostí klidně prohlásit za oltář. Záleží na tom, zda se s takovým oltářem spokojíte. Stejně to máte s našimi varhanami.“ A dodávám: Stejně je to i s mnoha jinými věcmi, a to nejen v chrámovém prostředí. Budeme totiž mít jen to (někdy i o něco méně), s čím se spokojíme.

Stačí nám, že se v neděli do kostela „nějak oblékneme“, na úvod mše uděláme „nějaký kříž“, na výzvy kněze „nějak odpovíme“. Na varhany se často hraje „nějak“ (hlavně, že v dobré snaze), po rozřešení si často dáme předsevzetí, že se „nějak polepšíme“. Snad proto u nás většina věcí zatím funguje pouze „nějak“.

Nevím, zda hudba při letošní Korunovaci nebyla hodná chvály spíše kvůli snaze o kvalitu, než kvůli jejím skutečným kvalitám. V každém případě ona poznámka o snaze „usilovat o věci stále lepší“ se stala pro mou činnost skutečně aktuální až po jejím vyřčení. A to ji v rámci již notoricky opakovaného svatebního čtení o tom, jak naše srdce nemá být hlučící kov a řinčící zvon, slyším častokrát. Většina svatebčanů při jeho poslechu pláče. Já jsem až donedávna ten (tehdy dle mého) kolovrátek slov už raději neposlouchal. Nyní se, s ohledem na věci mnohem podstatnější, snažím tuto myšlenku vědomě uvádět do praxe.

Pavel Šmolík

Ve světě, kde má moc lež, se pravda platí utrpením. Kdo se chce vyhnout utrpení, držet je od sebe daleko, vzdaluje se samotnému životu a jeho velikosti, nemůže být služebníkem pravdy a tak služebníkem víry.

Není lásky bez utrpení, bez utrpení a odříkání, bez proměny a očistění vlastního já pravou svobodou. Tam kde není nic, za co stojí trpět, ztrácí svou hodnotu i samotný život.

Benedikt XVI., homilie 28. 6. 2008

Fotografie na titulní straně časopisu:

Kardinál Giovanni Coppa
při mši svaté na Svaté Hoře,
10. července 2008

Fotografie v časopise: Stanislav Příbyl, Jan Traxler,
Miroslav Zelenka a archiv Svaté Hory

Jedl jsem maso z klokan a, krokodýla, antilopy, psa, koně, žáby, dikobraza i z pštrosa.

Pokračujeme v rozhovoru s generálními konzultory kongregace redemptoristů, otci Jackem Dembkem a Juventiem Andrade, kteří byli na návštěvě

České republiky na přelomu března a dubna 2008.

Co znamená být generálním konzultorem? Byla to pro vás oběť, prostě nechat všechno a přestěhovat se někam jinam? Z čeho máte největší radost, co vás nejvíc vysiluje? Zkrátka – jaké to je?

(Jacek Dembek): Myslím si, že pro nás redemptoristy je nejdůležitější to, abychom všechno, co od nás kongregace žádá, dělali s přesvědčením, že právě to je naše poslání. Když tomu nebudeme věřit, tak se z toho zblázníme. A naši spolupráti spolu s námi také! Řekl bych tedy, že pro nás, generální konzultory, je důležité, abychom prostě dělali to samé, k čemu je vybízen každý spolupráti – věřili po těchto šest let, že být konzultorem je naše poslání. A je-li tomu tak, pak je přece radost dělat to, co od nás Bůh očekává. Samozřejmě, že jsou zde nějaké obtíže v našem životě, jako třeba neustálé cestování. Například tento rok každý z nás strávil v Římě asi sto dnů, tedy více než dvě třetiny roku strávíme v různých částech světa. Je to věčné balení a rozbalování zavazadel, pro ty z nás, kteří jsme trochu větší postavy, to také znamená být nepohodlně vtěsnáni do sedadla letadel, spát v krátké posteli nebo jíst, co nám kde dají (smích).

Ale vážně... Řekl bych, že radost z mého současného poslání je dvojitá. Jednak opravdu dobře poznávám svou rodinu, kterou je kongregace, a jednak je to radost ze setkání se spolupráti a laiky po celém světě, kteří mají přesně tentýž sen, jako mám já, tedy hlásat hojnost vykoupení, Boží lásky. Říkám spolupráti a laiky, pro-

tože od počátku bylo naše poslání vždy rozděleno mezi nás a laiky. Když vidím, jak žijí, jak se obětují, jak všichni ti laici, kteří mají své rodiny, svou práci, a stále se nám zcela dávají k dispozici a sdílejí s námi naše poslání, je to opravdu radost, ale také výzva pro mě samotného, abych se sám sebe ptal: dávám všechno, co mohu, mému poslání a Bohu, který tak miloval svět, že dal svého Syna? To jsou tedy ty největší radosti. A obtíže? Každý život má své problémy. Tím myslím, že kdybychom si stěžovali, pak budeme nespravedliví vůči těm všem, kteří nesou mnohem větší nesnáze každodenního života.

(Juventius Andrade): Chtěl bych opravdu zdůraznit, že pokud to, co dělám, nebudu považovat za poslání, ale jen za práci, tak budu tím nejnešťastnějším člověkem, a stejně tak nešťastní budou ti, kteří se se mnou v životě setkají. Myslím si tedy, že ze všeho je na prvním místě víra, že jsem poslán. Stejně tak, jak to říkáme v den našich slibů. Ať se děje cokoli. Charakter této zodpovědnosti se může časem měnit. A proto si máme užívat každý okamžik jako Bohem daný. A počítejme s Boží pomocí, protože když nás on volá, tak nám vždycky k tomu také dá svou milost.

Když jsem byl zvolen konzultorem, jeden bývalý konzultor mi řekl: „Dostane se ti takového obrazu o kongregaci, který má jen málo vyvolených.“ Jak pravdivá byla jeho slova! Je to pro mě jako redemptoristu tak obohacující zkušenost, když navštěvuji různé provincie a země. Než přijedu na dané místo, vždy si něco přečtu o historii té země, o její geografii, kultuře, abych byl méně neznalým. A potom se daleko více naučím od místních.

Můžete nám říci o nějakých opravdu významných zážitcích?

(J. A.): Jeden opravdu zvláštní moment jsem zažil, když jsem letěl do Karibiku. V této oblasti bývají často bouře. Letadlo bylo malé a přistávali jsme na ostrově Dominika. Bylo mi řečeno, že letadlo musí přistát do večera do šesti hodin, protože pak už není dostatek světla pro přistání. Při takovém lijáku a bouře bylo otázkou, zda budeme moci přistát, zda to vůbec půjde. Na palubě bylo cítit velké napětí. Letadlo se dotklo hladiny moře a pak dosedlo na ranvej. Lidé v letadle začali tleskat. Letadlem jsem letěl už mnohokrát a vím, že cestující na některých místech tleskají, když pilot přistane. Já se k potlesku normálně nepřidávám. Ale ten den jsem tleskal ze všech sil, protože pilot přistál za tak obtížných podmínek. Byl to jeden z adrenalinových okamžiků.

Jiný zážitek mám z cesty do Afriky, do Demokratické republiky Kongo. Jeli jsme z Mbanza Ngungu do Kinzundu, které jsou vzdáleny asi 45 km, ale nám to trvalo nejméně šest hodin. Cesty byly tak zablácené, žádný asfalt. Předtím hodně přšelo, a tak povrch byl mokrý. Misijní stanice v Kinzundu se zdála být tak daleko. Na cestě tam jsme přešli dřevěný most a právě tam nám praskla náprava. Uvázli jsme v divočině na dlouhé hodiny a čekali, než se to opraví. Některé z cest a mostů zde stavěli sami belgičtí misionáři - redemptoristé. Pak jsme se konečně z divočiny dostali do města. Pro nás to byl jedinečný zážitek, pro redemptoristy v Kongu skutečnost všedního života.

Pokud jde o jídlo, záleží na tom, co člověk považuje za exotické. Existuje totiž anglické přísloví, které říká: Co je pro jednoho člověka masem, je pro druhého jedem. Co se zdá být někde divné, je jinde normální. Jedl jsem tedy maso

z klokanu, krokodýla, antilopy, psa, koně, žáby, dikobraza nebo z pštrosa. V Indonésii mi servírovali maso ze psa, a byli překvapeni, když jsem jim řekl, že jsem v Itálii jedl koňské maso. A když jsem o indonéském jídelníčku vyprávěl v Itálii, bylo to přesně naopak!

Jak lidé žijí? Jak veliká až může být chudoba?

(J. D.): Napadají mě dva zážitky, které se mě zatím dotkly asi nejvíce. O jednom jsem se už trochu zmínil. Bylo to v Pobřeží slonoviny, když jsme tam jeli v době, kdy země byla rozdělena válkou. Máme tam dvě malé komunity, jednu na území kontrolovaném vládou a druhou na území kontrolovaném – jak je vláda nazývá – rebely, lidmi, kteří v podstatě bojovali za svá lidská práva, za právo žít v této zemi. Komunity jsou tam velmi malé, jednu tvoří dva spolubratři a druhou tři. Chtěli jsme navštívit obě

společenství. Museli jsme tedy čekat tři dny, abychom mohli překročit hranici, i když jsou komunity od sebe vzdáleny jen 60 kilometrů. Pamatuji si, že když jsme konečně přešli přes hranice, viděl jsem dvacet patnácti, šestnáctiletých chlapců s kalašnikovoy AK 47, jak na mě míří. Měl jsem docela strach, protože to nebyla regulární armáda, nebyli to ani muži, byli to chlapci. Člověk nikdy neví, co se může stát. Když jsem se potom setkal s lidmi, říkali, že ve městě kdysi žilo 400 tisíc obyvatel, ale jen 100 tisíc zůstalo. Každý, kdo mohl utéct, utekl. Jen ti nejhudší z chudých tady zůstali, a naši spolubratři zůstali s nimi. Když jsem hovořil s těmito lidmi, říkali mi, že jen díky přítomnosti redemptoristů se tady lidé ještě stále cítí jako lidé a ne jen jako potrava pro děla. Byl to pro mě velmi silný zážitek. Kolik může znamenat jen naše přítomnost. Pociťoval jsem zároveň strach i hrdost.

Něco jiného docela exotického jsem zažil, když jsme byli v Thajsku, které každý v Evropě zná jako zemi, kam lidé jezdí jako turisté – s tím či oním úmyslem. Dobře, my tam však máme naše komunity jak ve velmi bohatých a známých oblastech jako Pattaya, Bangkok, tak i v oblastech nesmírně chudých, a proto jsme tam byli. Jeli jsme na sever, do tzv. Zlatého trojúhelníku, do části Thajska, která v minulosti zásobovala narkotiky celý svět. Dnes je to velmi chudá a nerozvinutá část země. Na dva dny jsme jeli do jedné z vesnic, kde naši spolubratři působí. Žije tam kmen Karen z Barmy. Silnice byly tak špatné, že jsme si na jednom místě nebyli vůbec jisti, zda budeme moci pokračovat autem, nebo zda budeme muset jít dál pěšky. Nakonec jsme to přece zvládli autem. Najednou jsme viděli obrovský gejzír vody. Náš spolubratr, který ve vesnici pracoval a vezl nás tam, nám řekl: „A jéje, to budou nějaké potíže.“ Když jsme přijeli do vesnice, ukázalo se, že měl pravdu. Jediný vodovod, který přiváděl vodu do vesnice, byl prasklý. Vesnice tak byla úplně bez vody. Nejbližší místo, kam lidé mohli chodit pro vodu, bylo vzdáleno 15 kilometrů, a jedinou možností, jak se tam dostat, bylo jít pěšky. Když to ti lidé viděli, říkali: „Dobrá, budeme asi muset odsud, kde jsme žili stovky let, odejít...“ Přespávali jsme tam v jejich chudých podmínkách. Protože tam nebylo žádné jiné místo, nocovali jsme v jednom z jejich domů. Všichni muži spali s námi v jednom domě, všechny ženy v druhém. Domy byly postaveny na kůlech. Spali jsme na bambusové podlaze. Já jsem spal vedle místa, které domorodci považovali za normální kuchyň, ale bylo to jen ohniště, a kouř byl všude. Na noc se žebřík vtáhl dovnitř, aby se tygři nemohli dostat do domu a prasata ven. Spali jsme na zemi, domácí zvířena přes nás v noci pochodovala... Byla to noc plná zážitků. Protože nebyla voda, tak ráno nebylo žádné mytí – sen každého kluka (smích). Snažili jsme se s místními lidmi také mluvit. Problém byl ale v tom, že oni neuměli anglicky ani thajsky. Kněz, který nás doprovázel, zase neuměl jejich řeč. Cokoli jsme tedy řekli, přeložil tento kněz z angličtiny do thajštiny, potom to jedna sestra překládala z thajštiny do jejich jazyka. Nevím, co nakonec z překladu zůstalo, ale místní si toho velmi vážili. Navíc tato sestra, navzdory nedostatku všeho, pro nás připravovala snídani. Bylo to jako zázrak. Chudoba těchto lidí, kteří žijí bez vody, bez základních věcí, na které jsme zvyklí, je obrovská. A to nemluvíme o elektřině,

nemluvím o ničem jiném, jen o vodě a ohni. Toto byl opravdu velmi nevšední zážitek.

Jedna docela veselá příhoda se nám stala v Indii, kde jsme s P. Andrade jeli na slonech. To bylo rovněž velmi zajímavé. Už když jsme se dostali na slona a byli jsme čtyři metry nad zemí, vážně jsem svému spolubratrovi šeptem řekl: „Víš přece, že mám strach z výšek!“ Ale on nato odpověděl: „Už je pozdě! Jsme už nahoře.“

Pokud jde o zvláštní jídlo, které jsem jedl... V Thajsku nám spolubratři nabídli velmi legrační nápoj, který se jmenoval Polévka z ptačího hnízda. Je to nápoj, který se dělá z ptačích slin. Dokud člověk nezjistil, co to je, tak to bylo dobré. Chutnalo to jako cokoli jiného. Prostě máme takováto malá potěšení na našich cestách. Spolubratři jsou vždycky úžasní, jako tady můj přítel P. Příbyl, který ví, že miluji knedlíky, a tak je máme u vás na každém kroku (smích).

(J. A.): Ještě přidám jednu příhodu z malajského ostrova Borneo. Na jednom místě tam působí náš spolubratr. Lidé tam často žijí u řek. Když jsme tam jeli, jeli jsme přes noc, v takových malých člunech. Nikde žádné světlo, měsíc nesvítil, nebylo vidět nic. Kdyby proti nám jel jiný člun a srazil se, všichni bychom spadli do řeky. Ale to prostě patří k životu misionáře. Pro místní lidi je to normální, pro nás to bylo vzrušující dobrodružství. Pro nás to byla pouze jedna noc, pro ně je to však rutina každé noci.

(J. D.): Když tak poslouchám svého spolubratra, jak mluví o řece, vzpomínám na svou cestu do manauské viceprovincie v Amazonii, kdy mi spolubratři dali zakusit jejich způsob života. Od jedné komunity v Coari jsem se musel dopravit lodí po Amazonce do Manaus. Cesta trvala 23 hodin. Loď měla tři patra a to bylo všechno. Každý cestující měl svou houpací síť. Celých 23 hodin jsem tak strávil v houpací síti. Na palubě sice nabízeli něco k jídlu a k pití, ale to byl všečen luxus. Všichni cestující byli jak trs banánů, vtěsnáni vedle sebe v houpacích sítích. Byl to docela zážitek být uprostřed řeky šest kilometrů široké celou noc a celý den, 23 hodin... Ale bylo to fajn. Takový je život.

Jaký je vztah redemptoristů k Panně Marii?

(J. D.): Svatý Alfons nám zanechal krásnou modlitbu k Panně Marii, ve které říká: „Po Bohu jsi moje jediná naděje, tobě vděčím za všechno a od tebe všechno očekávám.“ Svatý Alfons nás vždy vybízí, abychom zakončovali naše kázání, duchovní cvičení či misie s Pannou Marií. Řekl bych, že pro nás s Pannou Marií všechno začíná a všechno končí. Už jsem zmínil, že jsem přemýšlel o tom, jestli mám být dominikánem či benediktinem. Pamatuji si na jednu noc, kdy jsem už sám se sebou nemohl vydržet. Šel jsem tedy k oltáři Panny Marie v našem kostele v Toruni. Modlil jsem se k Matce Boží a žádal ji, aby přijala můj život a dělala s ním, cokoli bude chtít. A ráno jsem se rozhodl, že se stanu redemptoristou. P. Andrade skládal své první sliby na svátek Panny Marie, já také, a to 2. února. Tedy podle mě je v životě redemptoristů všechno o Panně Marii. Ona je naší matkou – a to vystihuje všechno.

(J. A.): Chtěl bych říci, že součástí redemptoristické tradice je péče o velká poutní místa a chrámy zasvěcené Panně Marii. To vidím v různých zemích, ať už jsou to velké svatyně jako v Aparecidě v Brazílii, kam přichází davy lidí, nebo v Manile, kam každou středu přijde do tamějšího redemptoristického chrámu 120 tisíc věřících, nebo tady na Svaté Hoře.

Je to velká redemptoristická tradice spravovat poutní místa jako místa evangelizace, jako místa usmíření a také jako místa formace. Myslím, že toto jsou důležité skutečnosti. A přidal bych ještě: poutní místa jako místa nových duchovních povolání. Toto, bych řekl, jsou skutečné charakteristiky redemptoristických svatyní.

A na závěr poselství nebo vzkaz čtenářům našeho časopisu...

(J. D.): Myslím, že už jsem zmínil to, že pro církev, pro svět, pro naši kongregaci a pro každou rodinu jsou důležité děti, to je budoucnost. Pokud jde o kongregaci a o církev, řekl bych nová povolání. Je to úkol pro nás, redemptoristy, abychom se snažili dodávat mladým lidem odvahu, aby se k nám připojili. Ale je velmi důležité, aby každý z nás pochopil, že kněží a řeholníci nespádnou z měsíce, že jsou to chlapi a muži, kteří se narodí a vyrostou v rodinách, kteří jsou mezi námi, v našich městech, městečkách a vesnicích. Tak jako to bylo v mém případě. Moje povolání začalo tím, že mě někdo vybědl,

abych udělal něco pro církev. Pro mnohé z nás povolání začíná tím, že se nás někdo zeptá: „Přemýšlel jsi někdy o tom, že bys mohl být knězem, že bys mohl být misionářem, že bys mohl být řeholníkem?“ Nesmíme se bát ptát se na to mladých lidí a navrhnout jim to. Myslím, že to, co čeští redemptoristé potřebují, je trochu více odvahy vybízet mladé lidi a nabízet jim tuto cestu života jako něco úžasného, jako něco, co za to stojí. O to více, že jsme slyšeli od spolubratří v Čechách, že se někdy v českých rodinách stává, že rodiče, kteří jsou věřící a modlí se za nová duchovní povolání, v okamžiku, kdy jejich vlastní syn řekne, že chce být knězem, protestují: „Ne, ne, ne, kdokoli jiný, jen ne ty!“ Ano, rozumím tomu, když je to jediný syn... Ale mohu říci, že jsem byl také jediný syn. A byl jsem vychováván pouze matkou. A vím, že to pro ni bylo těžké, když jsem jí řekl: „Odházím, chci být knězem, chci být řeholníkem.“ Ale jednoho dne mi řekla: „Vybral sis dobře.“ A mohu nyní říci, sice ne po mnoha, ale přece po několika letech mého povolání: „Vím, že jsem si vybral dobře. Toto je dobrá cesta životem, toto je dobré.“ Když tedy uvidíte svého syna, svou dceru, která chce přijmout za svou tuto životní cestu, prosím, nebuďte překážkou Boží vůli. Podporujte ji!

(J. A.): To, co bych chtěl říci na závěr já, vychází z našeho redemptoristického charismatu. Na prvním místě je třeba vědět, že jsme Bohem milováni. Myslím si, že to je jádro křesťanství. Často jsme napomínáni: „Musíš milovat Boha.“ Ano, to je pravda. Ale nejprve si musíme v našem srdci uvědomit, že Bůh miluje nás! A když to alespoň trochu domyslíme, pak to změní náš pohled na víru, na Boha, na církev, na náboženství. Často, když lidé odmítají Boha, tak je to proto, že odmítají jeho falešný obraz. Kdybych já měl takový falešný obraz, pak bych takového boha také odmítl, boha, který je mstivý a jen čeká na to, aby mě potrestal za všechno, co udělám špatně. Můj Bůh ale není policajt! Na prvním místě je tedy třeba vědět, že Bůh nás miluje, a to štědře, hojně. Často jsme poučováni, že máme být lidmi, kteří se bojí Boha. Jsme však voláni, abychom spíše byli lidmi milujícími Boha a Bohem milovanými! To je to první. Druhá věc následuje. Je-li tomu tak, jsme povoláni, abychom tuto lásku Boha nesli druhým a vybízeli lidi ke zkušenosti s Bohem v církvi. Každý si musí vybrat alespoň jednu osobu, které chce sdělit tuto zprávu, že Bůh nás miluje. V něm je hojně vykoupení!

S generálními konzultory P. Juventiem Andrade a P. Jackem Dembkem hovořil P. Stanislav Příbýl.

Momentky z rozhovoru s generálními konzultory

Zprávy ze Svaté Hory

- ❑ V pátek 6. června se konalo zasedání Nadačního fondu na Svatohorské schody a zvelebení okolí a také výboru Matice Svatohorské.
- ❑ V sobotu 14. června se uskutečnila první prohlídka spojená s koncertem na nové chórové varhany. Tato zajímavá aktivita průvodcovské služby má před sebou velkou budoucnost.
- ❑ Ve čtvrtek 19. června proběhlo setkání zástupců Svaté Hory a odboru investic Města Příbram, které se týkalo vybudování bezbariérového přístupu do baziliky. Město Příbram pro tento rok uvolnilo ve svém rozpočtu 200.000,- Kč na projekční práce.
- ❑ Ve dnech 27. června – 1. července navštívil P. Stanislav Příbýl a jeho spolupracovníci italské údolí Valle di Ledro. Toto údolí bylo vysídleno za 1. světové války a mnozí vyhnanci našli přechodný domov v Příbrami a okolí. Pro exulanty měla Svatá Hora velký význam. Společenství obcí ledrenského údolí pozvalo starosty obcí, kde byli italsí emigranti za války ubytováni, a zástupce Svaté Hory. Během setkání byla za účasti velvyslance ČR v Itálii podepsána mezi obcemi partnerská smlouva a představena kniha o této události. V neděli 29. června potom P. Příbýl sloužil mši svatou v obci Pieve di Ledro. Více na jiném místě tohoto časopisu.
- ❑ Ve středu 2. července v 18.00 hodin se ve svatohorské bazilice konala ekumenická bohoslužba slova pro vojáky 13. kontingentu KFOR v předvečer jejich slavnostního nástupu. Bohoslužbu vedl vojenský kaplan P. Kamil Vícha.
- ❑ Ve čtvrtek 3. července v 15.00 hodin se na Svatohorském náměstí konal slavnostní nástup 13. kontingentu AČR mise KFOR před odletem příslušníků této mise do Kosova. Při této události promluvila k vojákům ministryně obrany JUDr. Vlasta Parkanová a další hosté. Součástí

slavnostního nástupu bylo požehnání praporu kontingentu, které vykonal kaplan Kamil Vícha. Působivost a stísněnost atmosféry podtrhovala slova zúčastněných o tom, že nejdůležitějším úkolem vojáků je vrátit se živí a zdraví domů, a také fakt, že nad brdskými lesy byla právě bouřka a blýskalo se, na Svaté Hoře svítilo slunce a do tónů vojenské hudby nejednou zahřmělo. Všichni účastníci se shodli na působivosti a úchvatnosti těchto slavnostních okamžiků a vyjádřili přání, aby se na Svaté Hoře konalo také přivítání kontingentu po skončení mise.

- ❑ Ve čtvrtek 10. července v 10 hodin sloužil mši svatou na Svaté Hoře kardinál Giovanni Coppa, bývalý apoštolský nuncius v České republice. Při mši svaté udělil 16 lidem svátost birmování. Po setkání s věřícími a po obědě navštívil na příbramském hřbitově hrob P. Josefa Břicháčka. Více na jiném místě tohoto čísla.

Opravy na Svaté Hoře

■ Před patnácti lety byly opraveny a otevřeny **Svatohorské schody**. Během doby se však na nich podepsal zub času a také vandalové. O jejich péči se stará Nadační fond. Nejkritičtějším místem je napojení schodů na areál Svaté Hory. Zde se střecha téměř dotýká země a je velmi poškozena. Do schodů zatéká a na jednom místě dokonce hrozí zřícením. Inkriminované místo bylo zaměřeno a nyní probíhá vypracovávání podkladů pro získání závazného stanoviska Středočeského kraje.

■ V letošním roce **pokračujeme v instalaci kamerového systému** za 350.000,- Kč. Celková hodnota systému má dosáhnout necelých 3 milionů korun. Tato investice je dotována Ministerstvem kultury v rámci programu ochrany památkových objektů. My se na ní podílíme přibližně deseti procenty.

■ **Probíhají nejrůznější opravy**, které jsou hrazeny z příspěvku Ministerstva financí a Ministerstva kultury ve výši 5.000.000,- Kč. Nyní se opravují šindelové střechy, areál Svaté Hory bude zaměřen digitálně do nejmenších detailů, opravují se vrata Březnické brány a kaple sv. Máří Magdalény. Restaurování vrat nám zkomplikovala náhlá smrt uměleckého kováře pana Josefa Mücka. Pokládá se nová parketová podlaha a opravují se dveře v jedné restaurované místnosti na proboštství. Na konci června byla demontována šindelová střecha na studánce. Krov je pravděpodobně původní z konce 17. století. Kaple má menší statické problémy. Po statickém zajištění bude kopule kaple opatřena novou šindelovou střechou.

■ **Uvažujeme rovněž o generální rekonstrukci fasád a kamenných prvků** v celém areálu Svaté Hory. Zde se však neobejdeme bez zásadní pomoci státu, protože náklady odhadujeme na desítky milionů korun. V současné době se připravuje projekt jako podklad pro žádost o dotace.

■ **Další vizí je rekonstrukce a případná přístavba Exercičního domu**. Ani zde se neobejdeme bez dotací. Rovněž tato akce by se pohybovala v řádech desítek milionů korun.

Pracujeme na tom, abychom získali dotaci Evropské unie a další granty, které by zabezpečily důstojné ubytování, stravování a konání nejrůznějších akcí v Exercičním domě. Pro realizaci tohoto projektu již existuje předběžný investiční záměr.

Prosím Vás o pomoc Vašemu poutnímu místu. Konto na opravy je 35-520395309/0800, konto na běžné potřeby a provoz Svaté Hory je 520395309/0800 u České spořitelny Příbram.

Za dobrodince se denně modlíme a v pátek v 7.00 hodin je za ně sloužena mše svatá.

P. Stanislav Příbyl, CSsR

SVATÁ HORA A ITALSKÉ VALLE DI LEDRO

V roce 1915 byli obyvatelé z údolí Valle di Ledro vysídleni do Čech, mnozí z nich do Příbrami. Svatá Hora pro ně byla místem setkání.

Fakta a historie

Údolí jezera Ledro (Valle di Ledro) se nachází v podhůří Alp (650 m n. m.), nedaleko Lago di Garda, na severu Itálie v provincii Tridentsko. V šesti obcích údolí – Tiarno di Sopra, Tiarno di Sotto, Bezzeca, Concei, Pieve di Ledro a Molina di Ledro – dnes žije kolem pěti tisíc obyvatel. Obce jsou sdruženy ve Svazu obcí Valle di Ledro (Unione dei Comuni Valle di Ledro), který zaštiťuje jejich velmi intenzivní spolupráci. Údolí jezera Ledro je místem čilého kulturního života, nabízí výborné podmínky pro rekreaci, turistiku i sport.

Do 1. světové války bylo Tridentsko, včetně Valle di Ledro, součástí Rakouska-Uherska. Během 1. světové války byli muži z Tridenta vysláni do bojů na rus-

kou a srbskou frontu. Protože Tridentsko bylo hraniční oblastí a předpokládal se zde průběh fronty, bylo po vstupu Itálie do války proti Rakousku-Uhersku, 24. května 1915, více než 75 tisíc osob (starců, žen a dětí) spěšně evakuováno především na sever Tridenta, do Tyrolska, horních a dolních Rakous a také do Čech a na Moravu. Tridentsko bylo spjato s Čechami již z doby dávno předcházející rakousko-uherskou monarchií a 1. světovou válku. Za přispění syna Jana Lucemburského Karla, pozdějšího Karla IV., se v roce 1337 stal tridentským biskupem brněnský kanovník Mikuláš, který požádal krále Jana Lucemburského o svolení k umístění svatováclavské orlice do znaku tehdejšího tridentského biskupského knížectví. Král Jan Lucemburský, který je zde nazýván Český, žádosti v roce 1339 vyhověl. Tridentská provincie má dodnes tuto svatováclavskou orlici ve svém znaku.

Evakuace během 1. světové války se dotkla i obyvatelstva obcí z Valle di Ledro. Na základě nečekaného rozkazu z 22. května 1915 bylo ze dne na den více než 3000 osob z celkového počtu 4700 obyvatel dopraveno do Čech,

ostatní pak do Rakouska. V Čechách byli Ledrenští rozmístěni v několika desítkách obcí, zejména na Příbramsku, Kladensku, Turnovsku a v okolí Stříbra. Z původně oznámeného jedno až třítýdenního pobytu v Čechách se nakonec staly tři roky. Ledrenští byli v Čechách dobře přijati. Přístřešek, stravu i práci, většinou na polích nebo například v Příbrami v květinářství u Voláků, jim poskytly jednotlivé rodiny. I přesto, že bylo mnohdy obtížné se vzájemně dorozumět, vznikly mezi českým a ledrenským obyvatelstvem velmi přátelské vztahy. 439 ledrenských vysídlenců v českém exilu zemřelo. Řada z nich v roce 1918 na následky španělské chřipky. V některých obcích na místních hřbitovech lze nalézt i jejich hroby.

Vysídlenci, kteří byli rozptýleni po Čechách, se často setkávali na Svaté Hoře při příležitosti církevních slavností. Bylo to pro ně místo, kde čerpali sílu a naději pro nelehký každodenní život vyhnance. Vzájemně si sdělovali své radosti i strasti a informovali se o osudu blízkých a příbuzných, kteří bojovali na frontách. Ze svatohorských kronik je patrné, že se o Ledrenské a další vysídlence ze Slovinska a Chorvatska na Svaté Hoře staral také dnes blahoslavený redemptorista P. Metoděj Dominik Trčka.

František Xaver Holas v knize Dějiny Svaté Hory (1929) o italských uprchlících píše: „Dne 15. července 1917 přijelo opět jiné procesí italských vystěhovalců z okolí Stříbra, Touškova, Bělčic, z Příbramě a Březových Hor, ano až z Moravy od Třebíče, Náměště a Mohelna. Přivedl je italský kněz Girolamo Viviani. Dne 13. srpna přišlo opět jiné procesí italských vystěhovalců od Bechyně a Rakovníka počtem asi 100 hlav se svým knězem P. Liberiem Alamerem. (...) Ve dnech 14. července 1918 přišli na Svatou Horu vykonat pobožnost uprchlí Italové, počtem asi 60 osob z okolí Bechyně a dne 18. srpna přišli italští uprchlíci tyrolští ze všech končin Čech. Bylo jich daleko přes 1000 hlav. Zbožnost italských uprchlíků a jiných byla příkladná. Budilo podiv, jak četní Italové naučili se řeči české v tak krátké době.“ (s. 668 – 670).

Po skončení války se v prosinci 1918 ledrenští vysídlenci vraceli domů. Holas v Dějinách Svaté Hory uvádí: „Neměně potěšitelná byla dvojí návštěva uprchlých Italů na Svaté Hoře dne 5. a 12. prosince 1918, kde vykonali vroucí pobožnost a dojemným způsobem se Svatou Horou se rozloučili“ (s. 672). V údolí však po bojích nezůstal kámen na kameni. Ve válkou zrušené domovině, která zároveň příslušela k nové vlasti – Itálii, a v srdci se vzpomínkou na zahynulé blízké byl začátek nového života opravdu nelehký.

Na přijetí v Čechách Ledrenští v dobrém velmi často vzpomínali, vyprávěli o tom svým potomkům a naučili je i pár slov česky. Bývalí vysídlenci udržovali ještě dlouho po 2. světové válce kontakty s českými hostiteli. A tak se tříletý pobyt vyhnanců v Čechách stal nedílnou součástí historie Valle di Ledro.

Spolupráce

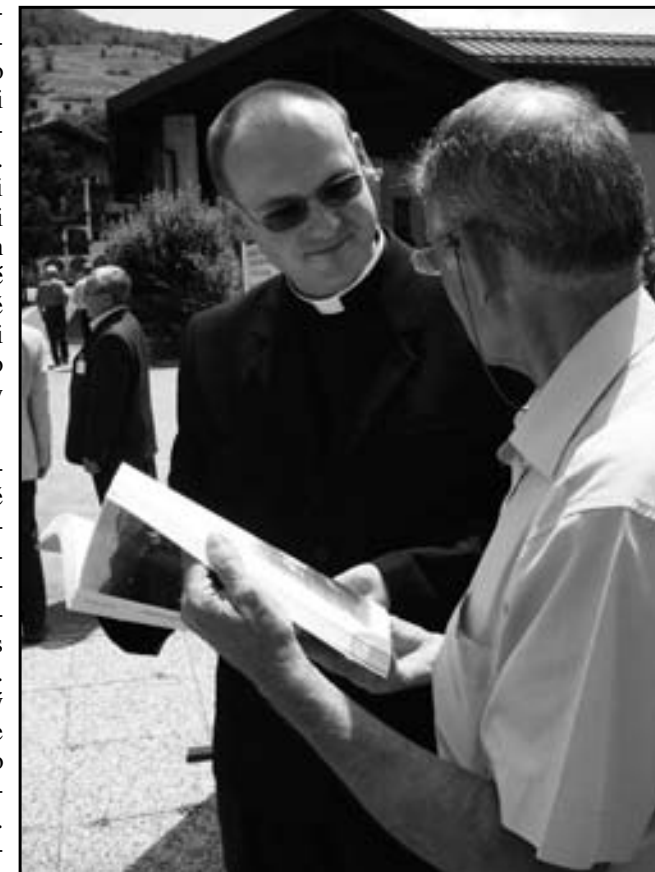
Svaz obcí Valle di Ledro inicioval projekt oživení této významné části ledrenské historie, na jehož základě by se citové vazby z minulosti měly přeměnit v praktickou spolupráci na úrovni místní samosprávy. Záštitu nad tímto projektem převzal v roce 2007 i velvyslanec České republiky v Itálii Vladimír

Zavázal. Za finanční spolupráce tridentské provincie se podařilo shromáždit vzpomínky ledrenských pamětníků na pobyt v Čechách a českých pamětníků na vyhnance z Valle di Ledro. V roce 2007 byl na základě sesbíraného materiálu dokončen filmový dokument „Vzpomínky na Čechy“. Film byl částečně natáčen i v Čechách a zachycuje zprostředkované i přímé vzpomínky jak ledrenských, tak českých pamětníků a jejich potomků. Filmový snímek byl představen ve Valle di Ledro v říjnu 2007.

Při příležitosti 90 let od ukončení 1. světové války se ve dnech 27. – 30. června 2008 ve Valle di Ledro konala vzpomínková akce. Kromě dalších významných hostů byli Svazem obcí Valle di Ledro pozváni představitelé obcí a měst (Buštěhrad, Chyňava, Doksy, Milín, Nový Knín, Příbram, Ptice a Všeň), které za 1. světové války hostily obyvatele ledrenského údolí, a správce Svaté Hory, která byla pro ledrenské uprchlíky důležitým místem setkání s Bohem i s krajany.

Za přítomnosti českého velvyslance v Itálii pana Vladimíra Zavázala proběhlo v obecním sále v Pieve di Ledro v pátek 27. června večer slavnostní uvítání hostů. V sobotu dopoledne jednali představitelé obcí Valle di Ledro, představitelé českých obcí a měst a správce Svaté Hory o konkrétní podobě rodícího se partnerství mezi Svazem obcí Valle di Ledro a českými obcemi a městy a Svatou Horou.

Při příležitosti této vzpomínkové akce byla na základě archivních materiálů, dobových dokumentů a vzpomínek pamětníků a jejich potomků vydána italsko-česká kniha „Čechy – exodus z údolí Ledra 1915 – 1919“. Jejím autorem je milánský novinář Dario Colombo. Ke knize je rovněž přiloženo DVD s filmovým dokumentem „Vzpomínky na Čechy“. Zároveň byla vydána upomínková pohlednice a pamětní razítko. V kulturním sále v Locca byla instalována také výstava fotografií „Čechy“, která dokumentuje pobyt ledrenských vysídlenců v Čechách.

Na slavnostním večeru v sobotu 28. června, který se konal v kulturním sále v Locca, promluvil předseda Svazu obcí Valle di Ledro Giuliano Pellegrini, velvyslanec České republiky v Itálii Vladimír Zavázal, za zástupce českých obcí a měst místostarosta Příbrami Petr Kareš, okresní radní pro emigraci, mezinárodní solidaritu, sport a rovné příležitosti Iva Berasi, prezident trident-ské provincie Lorenzo Dellai a správce Svaté Hory P. Stanislav Příbyl. Starostové obcí Valle di Ledro a představitelé českých obcí a měst svými podpisy stvrdili smlouvu o vzájemném partnerství. Byla oficiálně představena kniha „Čechy – exodus z údolí Ledra 1915 – 1919“ a její autor Dario Colombo o ní řekl několik slov. Nezapomenutelnou atmosféru vzpomínkovému večer dodal zpěv pětaticetičlenného mužského sboru Cima d'Oro.

Hosté z Čech měli možnost se seznámit s životem obyvatel Valle di Ledro v rámci několika exkurzí. První z nich směřovala do vesničky Prè, kam více než čtyři měsíce v roce nedosáhne ani jediný paprsek slunce, a tak zde lidé žijí ve stínu vrcholů hor, které vesničku obklopují. „Příchod“ slunce do vesničky je pak spjat s velkou slavností. V Prè se nachází historická výrobní hřebů, resp. cvočků. Před 1. světovou válkou se místní kováři živili výrobou hřebů, resp. cvočků pro celou rakousko-uherskou armádu. Cvočky se totiž vtlačovali do dřevěných podrážek vojenských bot, aby se neopotřebovaly. Pro svou zručnost nebyli muži z Prè během války odveleni na frontu, ale pouze povoláni do Rakouska, kde nadále vyráběli cvočky pro rakousko-uherskou armádu. Tuto tradici zde připomíná stále fungující dílna.

Valle di Ledro se nachází patnáct kilometrů od Lago di Garda. Výškový rozdíl mezi nimi je ovšem 600 metrů. Obě jezera, která jsou ledovcového původu, spojovaly úzké cesty v soutěsce říčky Ponale. Po nich museli Ledrenští nosit veškeré potřebné zboží z přístavu u Lago di Garda. Až v polovině 19. století prosadil Giacomo Cis vybudování cesty pro povozy, později také pro auta, která donedávna byla jedinou přístupovou cestou do údolí jezera Ledro z města Riva del Garda na pobřeží jezera Garda. Na říčce Ponale byly před 1. světovou válkou vybudovány dvě vodní elektrárny. Říčka se pak stala hranicí rakousko-italské fronty. Dodnes jsou ve vápencových masivech hor dochovány důmyslné rakouské obranné pevnosti čítající až pět pater. Jedna z nich se může pochlubit dvoustetmetrovým schodištěm vedoucím až dolů k jezeru Lago di Garda. Dnes je stará cesta soutěskou říčky Ponale panoramatickou cestou s výhledem na Lago di Garda. Pro dopravu se nyní využívá nedávno otevřený tunel.

Při příležitosti slavnosti svatých Petra a Pavla v neděli 29. června se členové české delegace i místní shromáždili ve farním kostele v Pieve di Ledro k večerní mši svaté, které předsedal P. Stanislav Příbyl. Mši svatou doprovázel svými zpěvy mužský sbor Cima d'Oro.

V příštím roce budou české partnerské obce a města a Svatá Hora hostit přátele z Valle di Ledro, kteří v Čechách stráví několik dní po stopách svých předků, jež před více než 90 lety zde našli soucitná a otevřená lidská srdce.

Jana Hovorková

Kardinál Giovanni Coppa na Svaté Hoře

Ve čtvrtek 10. července 2008 předsedal mši svaté v 10 hodin velký přítel Svaté Hory a ctitel Panny Marie Svatohorské – kardinál Giovanni Coppa.

Krátce před desátou hodinou se ambity mihl kardinálský purpur – Giovanni Coppa v doprovodu arcibiskupa Diego Causera, svého nástupce v úřadě apoštolského nuncia v České republice, a P. Stanislava Příbyla, správce Svaté Hory, se ubíral do svatohorské sakristie, aby se spolu s ostatními kněžími připravil ke slavení mše svaté.

S odbitím hodin procházelo procesí čítající kolem dvaceti kněží za slavnostních tónů hudby Pavla Josefa Vejvanovského bazilikou plnou věřících k oltáři. Toho, kdo se vlastně vrací domů, jako tomu je v případě kardinála Cappy, je nejlepší přivítat s otevřeným srdcem, se srdcem na dlani, protože slova se opravdu velmi těžko hledají – vítal po zahájení mše svaté pana kardinála P. Příbyl. Zároveň jej požádal o udělení svátosti biřmování šestnácti biřmovancům.

Po evangeliu přednesl kardinál Coppa svou homilii, ve které také vzpomínal na svou první „tajnou“ návštěvu na Svaté Hoře, na Korunovace a poutě, které zde se svatohorskými poutníky slavil, na duchovní cvičení, která na Svaté Hoře konal, na setkání mládeže v roce 1999 i na oslavu 100. výročí povýšení Svaté Hory na baziliku v roce 2005, kdy spolu s arcibiskupem Enderem, bývalým apoštolským nunciem v ČR, a s arcibiskupem Causerem, současným nunciem, sloužil půlnoční mši svatou. Český kardinál Coppa nezapomněl ani ve Vatikánu, kde nyní žije, a tak celá mše svatá i homilie byla v češtině.

Poté následovalo biřmování. Biřmovance na přijetí této svátosti připravoval po celý rok na Svaté Hoře P. Jiří Ondovčák. Po přímlovkách pokračovala mše svatá obvyklým způsobem. Před závěrečným požehnáním přišla chvíle poděkování. P. Příbyl kyti-

cemi krásných květů děkoval panu kardinálovi, který jako první apoštolský nuncijs v Československu a poté v České republice, dá se říci, zahájil tradici dobrých vztahů pražské nunciatury a Svaté Hory, arcibiskupovi Diego Causerovi, který je zástupcem Svatého otce v České republice nyní a velmi rád na Svatou Horu při nejrůznějších příležitostech přichází, i P. Ondovčákovi, který biřmovance na přijetí svátosti plnosti darů Ducha svatého připravoval. Děkovali také biřmovanci. Následoval Svatohorský Zdravas, požehnání s milostnou soškou Panny Marie Svatohorské a uctívání. Tuto slavnost bude nejen biřmovancům připomínat společná fotografie před Stříbrným oltářem.

Po mši svaté čekalo na kardinála Coppu velké množství lidí, aby si od něj nechali podepsat obrázek, požehnat křížek nebo jiný poutní předmět, aby prohodili pár slov nebo pořídili společnou fotografii. Když se Jeho Eminenci podařilo „probít“ ambity plnými lidí, sešel se s ostatními hosty v refektáři u slavnostního oběda.

Na závěr své návštěvy vyjádřil kardinál Coppa přání navštívit příbramský hřbitov a pomodlit se u hrobu svého velkého přítele ze Svaté Hory P. Josefa Břicháčka. Ze hřbitova potom pan kardinál odjel do Prahy, kde pokračoval ve svém náročném programu.

Giovanni Coppa, který byl jmenován kardinálem na podzim loňského roku, na svůj svatohorský domov nikdy nezapomene. Jak sám i ve své promluvě zmínil, má ve Vatikánu kopii milostné sošky Panny Marie Svatohorské. Každodenním pohledem na ni se v modlitbách vrací do srdce české země, do svatyně na Svaté Hoře, k trůnu Matky Boží.

P. Stanislav Přibyl, CSsR

Dobrá kniha

Wilhelm Hünermann: Pekařský učedník ze Znojma

Román o životě svatého Klementa Marie Hofbauera

Vydavatelství FIBOX, Karmelitánské nakladatelství, 2008

Svatý Klement Marie Hofbauer (1751 - 1820) patří do té početné skupiny českých patronů, kteří se u nás v Čechách, na Moravě či ve Slezsku narodili, ale potom odešli do zahraničí. Tam vykonali veliké věci, tam zemřeli a jsou pochováni. A my Češi, Moravané či Slezané potom pracně hledáme svůj vztah k nim. V případě svatého Klementa Marie Hofbauera to je a není přesně tak, jak jsem popsal. On odešel – neodešel do zahraničí, protože se pohyboval dosti podstatnou část svého života na území rakouského impéria. Byl to světoběžník. Na kněze byl vysvěcen v Itálii, působil ve Varšavě a ve Vídni, z Varšavy procestoval Německo a Švýcarsko. To, že s ním dnes my čeští katolíci máme problém, je ovšem bohužel pravda. Naše povědomí o něm a naše úcta k němu nesahá ani po kotníky věhlasu a cti, které se těší za humny, především ve Vídni, kde je patronem města, a potom také ve Varšavě. Velikým světcem je rovněž v kongregaci redemptoristů, kde bývá nazýván druhým zakladatelem, protože po zakladateli kongregace svatém Alfonsovi převzal krátce před jeho smrtí štafetu a přenesl ji ve své osobě a v osobě svého druha Tadeáše Hübla za Alpy a tím i do celého světa.

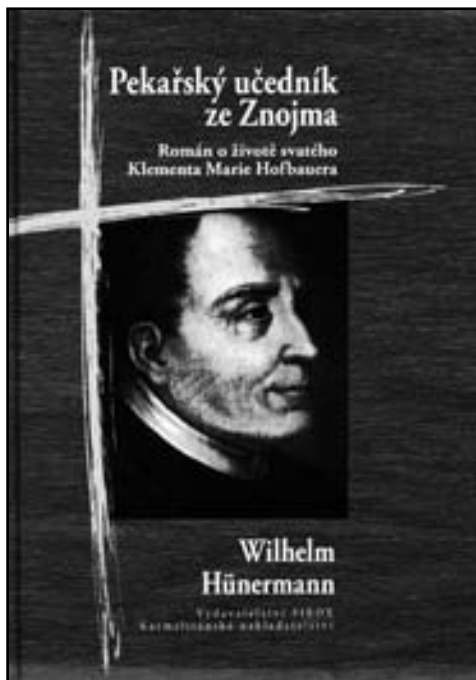
Abychom splatili dluh našemu velkému rodákovi, vyšla v těchto dnech kniha s názvem „Pekařský učedník ze Znojma“ od populárního autora životopisů svatých, německého kněze Wilhelma Hünermanna (1900 - 1975). Kniha vychází společně ve Vydavatelství FIBOX a v Karmelitánském nakladatelství na popud českých redemptoristů. Vychází k očekávanému významnému výročí – stoletému jubileu od Klementova svatořečení (20. května 1909).

Kniha není v žádném případě historickovědeckou publikací, i když v základních rysech je historicky věrná. Některá fakta, zvláště osudová setkání Klementa s významnými osobnostmi své doby, jsou však minimálně nedožitelná.

Mně osobně jako hudebníkovi se líbí pasáže, kde se vypráví o hudebním životě. Je známo, že Klement miloval hudbu a považoval ji za podstatný prostředek hlásání evangelia. Jistě měl na něj vliv i hudební život ve Vídni, kde působil jako pekařský tovaryš a kde začal studovat teologii. Autor popisuje bohoslužbu ve vídeňské katedrále svatého Štěpána následujícími slovy: „Rozlehlá chrámová loď je také naplněna velikonoční a jarní radostí. Chlapci zpívali už Kyrie s takovým zápalem, jako by to bylo Te Deum. A při Gloria se jejich hlasy rozezpívaly s takovou nádherou a líbezností, jako kdyby provolávaly slávu nejvyššímu Pánu nebe i země kůry andělů. Do zpěvu vpadly bouřlivé varhany a dóm se rozezvučel majestátními tóny. – Lidé se v kostele otáčejí ke kůru. Tak dovede hrát ve Vídni jen dirigent hraběte Esterházyho. – ‚Haydn je zase tady,‘ šeptají si lidé. Při takové hudbě není lidem zatěžko povznést duši ke Stvořiteli a Pánu světa... Při takovém járotu se snadno za-

promíná na utrpení světa. – „Zpívejte, chlapci, zpívejte, volá na malé zpěváky Haydn. „Bůh vám naslouchá.“ A chlapecká hrdla vyluzují nebeské zvuky... Klement Hofbauer, který dnes opět ministruje, uchopí uctivě konec hedvábného ornátu. Kněz bere do rukou chléb a pronáší svatá slova... „Zázrak, Bože, udělej zázrak (abych se stal knězem),“ prosí Hofbauer při pohledu na svatou hostii... Také Haydn poklekl vedle varhan. Se slzami v očích prosí: „Bože, dej všem lidem pokoj a lásku. Kéž konečně všichni lidé povstanou z bídy a hříchu“ (s. 72 - 73).

V knize se dají najít i historické nesrovnalosti, jako že ve varšavském kostele svatého Bennona se „Madona, Matka ustavičné pomoci, ... přívětivě usmívá ze svého zářícího trůnu“ (s. 103), což mohlo být pravdou jen velmi ztěžka, protože obraz Matky ustavičné pomoci byl redemptoristům svěřen až papežem Piem IX. v roce 1866, tedy více než 40 let po Klementově smrti. Tuto básnickou licenci však autorovi velmi rádi odpustíme.

Život svatého Klementa Hofbauera je jako napínavý román. Světec se stále potýkal s překážkami, cesta ke kněžství trvala pětatřicet let a stála ho velmi mnoho námahy. Cokoli jako kněz vybudoval, bouřlivá doba, v níž žil, srovnala se zemí. A když už byla na dosah první vlašťovka jeho celoživotního snažení – možnost založit ve Vídni první klášter redemptoristů, Klement umírá. Je tak podoben Mojžíšovi, který nevstoupil do zaslíbené země, jeho láska je však podobná lásce Kristově, který přišel na svět, abychom měli věčný život. Závěr románu tak čtenáři

vžene slzy do očí, ale také ho vede k předsevzetí, že je třeba po Klementovi převzít štafetu a po jeho vzoru a s jeho přímluvou a pomocí naplňovat jeho životní heslo „Nově hlásat evangelium“.

A krásný a neotřelý je i úplný závěr knihy: „Svatý Klemente Maria Hofbauere, oroduj za spisovatele této knihy a za všechny, kteří ji budou číst. – Oroduj také za unaveného sazeče a překladatele. Amen“ (s. 206).

Otevřme tedy první stránky této knihy a nechme se inspirovat slovy spisovatele Hünermanna a velkými skutky patrona Varšavy a Vídně...

Knihu je možné zakoupit v distribuční síti Karmelitánského nakladatelství a samozřejmě na Svaté Hoře, ať v prodejní knih a poutního zboží či v internetovém obchodu (<http://shop.svata-hora.cz>).

P. Stanislav Příbyl, CSsR

Kázání kardinála Giovanniho Coppy,

kteří přednesl při mši svaté 10. července 2008
v 10 hodin na Svaté Hoře

Milovaní,

více než po třech letech se vracím do této svatyně, v níž se vždy cítím jako doma: do svatyně, která je trůnem milosrdenství Nejsvětější Panny, místem modlitby, centrem mariánské úcty celých Čech! Kolik krásných chvil jsem tu prožil mezi vámi, drazí poutníci: o svátých Korunovace milostného obrazu Svatohorské madony, o slavnostech jejího Nanebevzetí, za účasti zástupů věřících všech věkových kategorií na mších svatých a pak o slavnostních procesích v ambitech a na rozlehlém prostranství, jemuž vévodí charakteristická a majestátní silueta svatyně. Nikdy nezapomenu na velkou vigilií a slavnostní mši u příležitosti Dne mládeže v roce 1999. Stále nosím v srdci i mé osobní pouti, ať už sám nebo s italskými přáteli, počínaje tou první, kterou jsem chtěl vykonat *incognito*, 18. května 1991 odpoledne, avšak hned jsem byl „odhalen“ drahým a nezapomenutelným P. Josefem Břicháčkem, který mě nechal – ještě před začátkem mše svaté – pozdravit od oltáře početné přítomné věřící. Rok co rok jsem na toto místo přicházel, abych si tu soukromě vykonal svá duchovní cvičení. Jak rád jsem časné ráno či krátce po poledni dlel ve svatyni na modlitbě! A ten hlas zvonů, opakující svatohorské Ave Maria, ten mě vždy naplňoval úžasem! Po mém odchodu z České republiky, jsem se s velkou radostí vrátil u příležitosti oslav 100. výročí povýšení kostela na *baziliku minor*, 5. června 2005, na půlnoční mši svatou, a 6. června na slavnou mši svatou pod širým nebem.

Kolik to sladkých a působivých vzpomínek! A stále zůstávají živé: také proto, že se mi dostalo privilegia mít ve svém příbytku kopii mariánského obrazu, kterou mi daroval drahý P. Stanislav Příbyl. Mé myšlenky tak mohou den co den zalétat z Vatikánu k vašim návrším, tonoucím v letním slunci či halícím se v bělostný tůň sněhového závoje zimních měsíců: vskutku ráj to na pohled! Sem, na Svatou Horu, jsem toužil přijít i v těchto dnech, kdy se poprvé nacházím v České republice po mém jmenování kardinálem, abych tady slavil mši svatou k počtě mé i vaší Madony, která se usmívá z tohoto nádherného Stříbrného oltáře, zbudovaného jako trůn slávy pro její obraz, a přednáší Dítěti Ježíši naši modlitbu chvály a prosby.

Maria nám dává Ježíše, a současně nás dává Ježíši, abychom s Ním neustále zůstávali spojeni poutem lásky a důvěry. Toto Mariino prostřednictví, - jež si přál Bůh, aby nám dal Ježíše a nás Ježíši, - pěkně osvětluje liturgie Slova. Prorok Zachariáš ji v 1. čtení oslavuje chvalozpěvem: „Jásej a raduj se, siónská dcero, neboť hle, - přicházím, abych přebýval uprostřed tebe - praví Hospodin. Toho dne se mnohé národy přidají k Hospodinu, stanou se mým lidem. Budou bydlet uprostřed tebe“ (Zach 2,14n). Jsou to zástupy mužů a žen, které v Marii, jeruzalémské dceři, nacházejí Boží vyvolenou k vytvoření nového Božího lidu. Stejně jako porodila Božího Syna, přivádí na svět i ty, kdo budou Jeho mystickým tělem, nás všechny, údy církve. Ve 2. čtení pak svatý Pavel dal prorokově vizi trinitární rozměr, když píše Galaťanům: „Když se naplnil čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného ze ženy ... aby vykoupil lidi, kteří podléhali Zákonu. Tak jsme byli přijati za syny. A protože jste synové, poslal nám Bůh do srdce Ducha svého Syna, Ducha, který volá: „Abba, Otče!“. Už tedy nejsi otrok, ale syn a jako syn také dědic skrze Boha“ (Gal 4,4-7).

V Lukášově evangeliu jsme znovu prožili chvíli, kdy se Marii dostalo andělského poselství o příchodu Božího Syna na svět. Nebeský Otec si vyvolil právě ji, pokornou Pannu z Nazareta, dceru Siónu, aby poslal na svět svého Syna, který se skrze Ni stane Synem člověka. Díky Mariinu „staň se“, vstupuje do světa Boží Slovo, aby naplnilo své poslání Spasitele a Vykupitele. Když jej pak Maria porodí v Betlémě, rodí v té chvíli i nás, jak pěkně říká svatý Augustin: Maria „je dokonce matkou Kristových údů ... neboť ona svou láskou spolupracovala, aby se v církvi zrodili věřící, kteří jsou údy té hlavy“ (De Virginitate, 6; PL 40,399).

Milované sestry, milovaní bratři!

Už nejsme rozptýleným lidem, jedni pro druhé cizinci, už nejsme sami ve svém životě, který moderní filozofie představovaly jako shluk atomů, jež krouží v prázdnotě coby kořist chaosu, a nedokáží se už vzájemně nacházet v lásce. Jsme Boží děti! Otec se na nás dívá s nekonečným zalíbením, spatřuje v nás obraz Syna, a činí nás chrámy Ducha svatého; činí nás údy mystického těla svého Syna, tedy církve. V ní nacházíme svátosti, které nám sdělují jeho život. Nasloucháme jeho Slovu, které nás vede na věčné pastviny. Přijímáme eucharistii, která nás živí a podpírá, v ní máme sílu kráčet spolu s ostatními věřícími po cestě evangelia. „*Stanou se mým lidem*“, říkal nám prorok: a tady, v této svatyni, po boku tolika dalších věřících, kteří spolu s námi přicházejí, aby uctívali Marii jako pramen svatosti a milosti, se cítíme jako jedna rodina, spojená v lásce: v Mariině lásce, která je odleskem lásky Boží k nám hříšníkům a která nám dává milovat se navzájem, protože všichni jsme Božími dětmi, bratry Krista a chrámy Ducha svatého.

Jistě, máme-li být pravými údy církve, musíme se snažit žít tak, jak to chce Maria. II. vatikánský koncil to řekl velmi silně: „*Zatímco v neblahoslavenější Panně už církev dosáhla dokonalosti, která ji činí bez poskvrny a vrásky, věřící se ještě snaží přemáhat hřích a růst ve svatosti. Proto pozvedají oči k Marii, jež se skví před celým společenstvím vyvolených jako vzor ctnosti. Když o ní církev zbožně uvažuje a rozjímá ve světle Slova, jež se stalo člověkem, s úctou proniká hlouběji do nejvyššího tajemství vtělení a stále více se tak připodobňuje svému Snoubenci. Maria ... volá věřící k svému Synu, k jeho oběti a k Otcově lásce*“ (LG 65).

Tady je celý program našeho připodobnění se Marii, abychom se stále reálněji stávali jejími dětmi; tady je povolání naší nebeské maminky činit nás svatými, být jí stále ke cti a být skutečně lidem, který ji miluje, protože Ona tolik miluje nás. Ano, nechme se oslovit Marií, milujme ji, abychom s Ní zůstali navždy a pod jejím pláštěm vytvořili Boží rodinu.

Ano, milí přátelé, Maria nás všechny zve ke svatosti, do společenství života Nejsvětější Trojice. A vybízí především vás, nejmilejší, kteří za malý okamžik přijmete svátost břimování.

V plnosti vám bude dán Svatý Duch, který vás obdaruje svými sedmi dary a učiní z vás Kristovy apoštoly v rodině, společnosti i v každodenní práci; dá vám sílu být jeho svědky v současnosti, která se často protiví Bohu, Kristu i církvi. Mluvil o tom svatý Pavel v listu Římanům: „*Neboť všichni, kdo se dávají vést Božím Duchem, jsou Boží synové. Nedostali jste přece ducha otroctví, že byste museli znovu žít ve strachu. Dostali jste však ducha těch, kdo byli přijati za vlastní, a proto můžeme volat „Abba, Otče“. Spolu s naším duchem to potvrzuje Duch svatý, že jsme Boží děti. Jsme-li však děti, jsme i dědici: dědici Boží a spoludědici Kristovi. Musíme ovšem jako on trpět, abychom tak mohli spolu s ním dojít slávy*“ (Řím 8,14-17).

Tato svátost z vás učiní dospělé křesťany, zralé a připravené svědčit světu o dobrotě Boha Otce, o lásce Krista Ježíše, který za nás zemřel na kříži, a o síle a moci Ducha svatého. Buďte Božími svědky ve III. tisíciletí. Amen.

Giovanni kardinál Coppa

Svátosti

- milníky na cestě k Bohu

Manželství

Má vůbec smysl hovořit v 21. století o něčem takovém jako je instituce manželství? A navíc o tom, že manželství je jednou ze svátostí? Média a různé výzkumy hovoří o tom, že ve světě roste stále více a rychleji rozvodovost. Pamatují si, když jsem se jako gymnasista účastnil exercicií pro hledání řeholního povolání, že dotyčný kněz poslední přednášku věnoval jedné z „nejtěžších řeholí“ – manželství. Jak to tedy je?

Svátost manželství patří mezi svátosti živých a zároveň mezi svátosti k službě společenství, jelikož skutečné manželství není nikdy orientováno jen do sebe sama, ale vychází s láskou, kterou v sobě plodí, ven.

Manželství je instituce, která právně usměrňuje vztahy dvou lidí – muže a ženy, a zároveň určuje hranice tohoto vztahu. Kdybychom se ale dívali na manželství jen jako na právní smlouvu, zmizela by nám z očí jeho podstata. Podstata, která je „očím neviditelná“, slovy Antoine de Saint-Exupéryho.

Už od počátku bylo od Boha zamýšleno, aby člověk nebyl na tomto světě sám (srov. Gn 2,18). Bůh, když tvoří člověka a uděluje mu rozum a svobodnou vůli, tvoří jej jako muže a ženu (srov. Gn 1,27). Když se podíváme i na ostatní náboženství, nejen žido-křesťanské, můžeme vidět, že jedinečný vztah muže a ženy byl vždy respektován. Samozřejmě odlišným způsobem a závislostí na kulturním prostředí, kde lidé žili.

V Izraeli Bůh dával veliký důraz na manželskou smlouvu. Starozákonní proroci často používali vztah muže a ženy pro přirovnání ke vztahu Boha k lidem (srov. Oz 1-3; Iz 54; 62; Jer 2-3; 31; Ez 16; 23). V knihách Rút a Tobáš

svatopisci opěvují tento unikátní vztah. Kniha Píseň písní, která až mnohem později byla vykládána jako popis vztahu lidské duše a Boha, hovoří o lásce muže a ženy. Ježíš Kristus vztah muže a ženy velmi podporoval. Svůj první zázrak učinil právě na oslavě manželského svazku (srov. Jn 2,1-12). Poté se několikrát vyjádřil k manželství (srov. Mt 5,31-32; 19,1-9) a to v tom smyslu, že zdůraznil jeho důležitost a zároveň nerozlučitelnost.

Právoplatnými udělovateli této svátosti jsou snoubenci, tedy muž a žena. V římském obřadu je kněz pouze svědkem církve. Samotná svátost spočívá ve vzájemném odevzdání a přijetí jeden druhého. To se odehrává ve vyslovení manželského slibu: „*Já, N., odevzdávám se tobě, N., a přijímám*

tě za manželku/manžela. Slibuji, že ti zachovám lásku, úctu a věrnost, že tě nikdy neopustím, a že s tebou ponesu všechno dobré i zlé až do smrti. K tomu ať mi pomáhá Bůh. Amen.“
Ve východních církvích je udělovatelem této svátosti duchovní, který přijímá a potvrzuje vzájemný souhlas snoubenců. Aby manželství bylo platné, musí být uzavřeno ve svobodě. Důležitými faktory manželství je věrnost, jeho nerozlučitelnost a otevřenost k založení rodiny a přijetí dětí.

Když hovoříme o svátosti manželství, neměli bychom zapomínat na to, že v tomto vztahu nejsou jen muž a žena, ale že je zde přítomný i Bůh. Jako kněžství, je i manželství povoláním a darem od Boha a Bůh skrze ně komunikuje. Na to bychom neměli zapomínat, když mi třeba někdy manžel/manželka říká pro mě nepříjemné věci, a hned je nezavrhnout, abych náhodou nezavrhl slovo, kterým ke mně hovoří Bůh. Kněz Marek Orko Vácha v jedné ze svých knih napsal: „Svatý Tomáš Akvinský hovoří o pěti cestách k poznání existence Boha. Dívka je šestá. A totéž platí naopak: i snoubenka vidí ve svém snoubenci svátost a snoubenec je pro ní cestou k Bohu, oknem do absolutna.“

P. Jiří Ondovčák, CSsR

Exercicie na Svaté Hoře v roce 2008

Podobně jako v roce 2007 jsme se i pro tento rok rozhodli nerozlišovat kurzy podle skupin exercitantů, ale tematicky. Všechny uvedené kurzy, pokud není výslovně napsáno, pro koho jsou určeny, jsou zaměřeny všeobecně pro muže i ženy, manžele i svobodné, staré i mladé.

14. 7. – 18. 7. „Kreativita – jeden z aspektů Božího obrazu v nás“ (exercicie pro pedagogy, katechety, studenty pedagogických oborů) - P. Petr Beneš, CSsR
28. 7. – 1. 8. „Kreativita – jeden z aspektů Božího obrazu v nás“ (exercicie pro pedagogy, katechety, studenty pedagogických oborů) - P. Petr Beneš, CSsR
29. 9. – 3. 10. „Panna Maria v dějinách Svaté Hory a našeho života“ - P. Zdeněk Šilhánek, CSsR
3. 10. – 5. 10. Setkání pastoračních asistentů - P. Vladimír Málek
20. 10. – 24. 10. „Věra v Boha a každodenní život“ - P. Josef Michalčík, CSsR
9. 11. – 15. 11. Exercicie pro kněze - Mons. Michael Slavík
16. 11. – 22. 11. „Exercicie podle sv. Ignáce z Loyoly“ (exercicie pro kněze) - P. František Hylmar, SJ
30. 11. – 4. 12. Exercicie Arcidiecézní charity Praha
11. 12. – 14. 12. „Proč vztahy tolik bolí?“ - P. Petr Beneš, CSsR

Začátek exercicií je první uvedený den v 18.00 hodin. Náklady na jednotlivé kurzy jsou uvedeny na internetu. **Přihlášky jen písemně:** Římskokatolická farnost u kostela Nanebevzetí Panny Marie Příbram – Svatá Hora, Exerciční dům, 261 80 Příbram II/591, e-mailem: ex.dum@svata-hora.cz nebo vyplněním formuláře na <http://www.svata-hora.cz>.

Významné akce a poutě

10. 7. **Mše svatá s kardinálem Giovanni Coppou**, bývalým apoštolským nunciem v ČR, v 10.00 hodin
20. 7. **Slavnost Nejsvětějšího Vykupitele.** Mši svatou v 9.00 hodin přenáší Radio Proglas.
1. 8. **Slavnost sv. Alfonse**, zakladatele redemptoristů. Mše svaté v 6.00, 7.00, 9.00 a 17.00 hodin
3. 8. **Bavorská poutě.** Mši svatou v 10.30 hodin slouží emeritní biskup pasovský Franz Xaver Eder. Mariánská pobožnost ve 14.30 hodin
15. 8. **Slavnost Nanebevzetí Panny Marie.** Mše svaté v 6.00, 7.00, 9.00, 11.00 a 17.00 hodin. Možnost získání plnomocných odpustků za obvyklých podmínek a při pomodlení se modliteb Otčenáš a Věřím během návštěvy poutního místa
16. 8. **Poutní slavnost – vigilie.** Mše svaté v 17.00 a 19.30 hodin (následuje světelný průvod)
17. 8. **Poutní slavnost.** Mše svaté v 6.00, 7.30, 9.00 (hlavní mše svatá; následuje průvod s milostnou soškou Panny Marie Svatohorské), 11.00 a 15.30 hodin. Nešpory v 16.15 hodin. Možnost získání plnomocných odpustků
27. 8. **Slavnost výročí posvěcení baziliky (1673).** Mše svaté v 6.00, 7.00, 9.00 a 17.00 hodin. Možnost získání plnomocných odpustků
6. 9. **Poutě bývalých svatohorských ministrantů.** Mše svatá v 9.00 hodin
28. 9. **Slavnost sv. Václava.** Mše svaté v 6.00, 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30 hodin. Nešpory v 16.15 hodin

Hudba při bohoslužbách, koncerty a kulturní pořady

12. 7.	15.00	Prohlídka Svaté Hory s koncertem
20. 7.	9.00	Karel Bříza: Mešní proprium
26. 7.	15.00	Koncert "Zvonohra na Svaté Hoře" (Boudewijn Zwart - zvonohra)
27. 7.	13.30	Prohlídka Svaté Hory s koncertem
10. 8.	17.00	III. koncert duchovní hudby: varhany a orchestr (Pavel Šmolík - varhany, komorní smyčcový ansámbl)
17. 8.	9.00	Stanislav Jelínek: Mešní proprium
12. 10.	17.00	IV. koncert duchovní hudby: dvoje varhany (Pavel Šmolík, Miloslava Šmolíková - varhany)

Bohoslužby na Svaté Hoře

Neděle:	6.00, 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30 hodin	Mše svaté
	12.00 hodin	Řeckokatolická svatá liturgie
	15.00 hodin	Modlitba posvátného růžence
	16.15 hodin	Zpívané nešpory

- Pondělí - sobota:** 6.00, 7.00, 9.00 a 17.00 hodin Mše svatá
16.30 hodin Modlitba posvátného růžence
- Svatost smíření:** Příležitost ke zpovědi je půl hodiny přede mši svatou, na požádání kdykoli.
- Svatost křtu:** Je vhodné, aby rodiče křtěného dítěte absolvovali přípravu ve své farnosti.
- Svatost manželství:** Je třeba, aby se zájemci o tuto svátost o ni ucházeli u faráře v místě svého bydliště.
- Ve středu** od 18.00 hodin je ve farním sále katechismus pro dospělé.
- Ve čtvrtek** po odpolední mši svaté je adorace.
- V pátek** v 7.00 hodin je mše svatá obětována za dobrodince Svaté Hory a živé i zemřelé členy Matice Svatohorské.
- V sobotu** po mši svaté v 9.00 hodin je mariánská pobožnost s přednesením zaslaných proseb. Prosbu můžete zasílat na adresu prosba@svata-hora.cz, vyplnit formulář na <http://www.svata-hora.cz> nebo zaslat poštou.
- V sobotu** po mši svaté v 9.00 hodin se ve farním sále koná setkání ministrantů. Kontakt: ministranti@svata-hora.cz
- V postní době** je křížová cesta v pátek od 16.30 hodin a v neděli od 15.00 hodin.
- V květnu** po odpolední mši svaté je denně kromě čtvrtku a neděle májová pobožnost.
- 3. neděle v měsíci** přenáší mši svatou v 9.00 hodin Radio Proglas.

Úřední hodiny farního úřadu

pondělí - pátek: 9.00 - 12.00 hodin; 13.00 - 15.30 hodin

Prodejna knih a poutního zboží, Svatohorské poutní muzeum a průvodcovská služba

Provozuje:	Sacromontana, s.r.o., IČ: 27363261, DIČ: CZ27363261	Otevírací doba prodejny:	
 Odp. osoba:	Martina Jechortová	po - so:	I. - III.: 10 - 15 hodin
Tel.:	+420 318 429 943, +420 731 619 800		IV. - V.: 9 - 16 hodin
Fax:	+420 318 429 934		VI. - VIII.: 9 - 17 hodin
E-mail:	prohlidka@svata-hora.cz		IX. - X.: 9 - 16 hodin
E-shop:	http://shop.svata-hora.cz	ne:	XI. - XII.: 10 - 15 hodin
			I. - XII.: 9 - 17 hodin

Expozice Svatohorského poutního muzea:

Ke zhlédnutí v otevírací době prodejny. Vstupné: 10 Kč, v rámci prohlídky zdarma

Průvodcovská služba:

Prohlídka areálu Svaté Hory včetně návštěvy uzavřených prostor s výkladem. V. - IX. v otevírací době expozice a prodejny, IV. a X. o víkendech. Poslední prohlídka začíná hodinu před zavírací dobou. V jiných případech je možné zajistit prohlídku po předchozí domluvě. Prohlídku větších skupin a cizojazyčnou prohlídku (německy, anglicky, italsky) je nutné objednat písemně, e-mailem nebo faxem.

Prohlídka v češtině: 50 Kč / 30 Kč, rodinné vstupné: 130 Kč, cizojazyčný výklad: 70 Kč / 50 Kč, děti do 6 let zdarma

SVATÁ HORA Vydává a rozšiřuje Římskokatolická farnost Svatá Hora, 261 80 Příbram II - 591, tel. 318 429 930, fax 318 429 934, e-mail: basilica@svata-hora.cz, internet: <http://www.svata-hora.cz>, PDA: <http://www.svata-hora.cz/pda>. Vychází 6x do roka. Registrační číslo MK ČR E 11719. Cena časopisu - dobrovolný dar (náklady na 1 výtisk činí 15,- Kč + poštovné). Řídí redakční rada, zodpovídá P. Stanislav Příbyl. Grafická úprava, sazba a tisk Tiskárna Prima spol. s r. o. Expedici zajišťuje Karmelitánské nakladatelství, s. r. o.

BANKOVNÍ SPOJENÍ Česká spořitelna, a. s., okresní pobočka Příbram, č. ú. 520395309/0800. Zájemci o pravidelné odebírání pište na adresu redakce.

Velké varhany

pro Svatou Horu

Tento nástroj bude stát na kůru v bazilice. Podle našich představ by měl mít 3 manuály a pedál, 30 rejstříků a 1872 píšťal.

Varhany by kromě doprovodu liturgie měly být určeny především pro interpretaci děl barokní hudby, zvláště kompozic Johanna Sebastiana Bacha a raného romantismu.

Cena nástroje se bude se všemi přidruženými pracemi (zednické, elektroinstalační, truhlářské) pohybovat kolem částky 15.000.000,- Kč.

Prosíme Vás o příspěvek na stavbu varhan. Svůj dar, odečitatelný od základu daně, můžete složit na účet Matice Svatohorské

č. 19-523967309/0800.

Děkujeme za Vaši štědrost.

Dárci částky převyšující 100.000,- Kč dostanou při pozhelnání nového nástroje prospektovou píšťalu, dárci částky nad 50.000,- Kč obdrží stříbrnou medaili, jména dárců částky převyšující 10.000,- Kč budou zaznamenána ve skříni varhan na památku budoucím generacím.

Po úspěšné realizaci stavby chórových varhan na Svaté Hoře navazujeme bezprostředně úsilím o stavbu velkých varhan.

A scenic view of a lake with a wooden fence in the foreground and a white building on the far shore. The water is calm and reflects the surrounding greenery and the building. The sky is clear and blue. The fence is made of three horizontal wooden rails and a vertical post. In the foreground, there are green grasses and small yellow and purple flowers. The building on the far shore is a large, white, multi-story structure with a red roof, surrounded by trees and a small garden. The background shows steep, forested mountains under a clear sky.

Bože, vrať mi radost ze své ochrany...

Žalm 51, 14